

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **J. D. N.**
státní příslušnost Nigerijská federativní republika
zastoupen Mgr. Bc. Adamem Ptašnikem, Ph.D., advokátem sídlem 702
00 Ostrava, Nádražní 308/3

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2023 č. j. OAM-1032/ZA-ZA11-D02-2023, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2023 č. j. OAM-1032/ZA-ZA11-D02-2023 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Dále bylo rozhodnuto o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, je Francouzská republika.
2. Žalobce konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v České republice a k ní dne 3. 8. 2023 poskytl údaje. Důvodem podané žádosti je jeho obava o život zejména z náboženských důvodů a ozbrojených střetů v zemi původu. Proto v červnu roku 2023 odcestoval letecky do Francie na základě turistického víza. Ve Francii se však necítil bezpečně, neboť i tam rovněž probíhaly násilné střety, navíc vzhledem k množství migrantů se cítil stejně ohrožen jako v Nigérii. Od ostatních migrantů se dozvěděl, že ve Francii migranti (i s již uděleným azylem) žijí v táborech a dostávají peníze, aniž by museli cokoli dělat. To byl další impuls, proč z Francie odešel. Hledal zemi, kde se bude cítit bezpečně a bude se moci v budoucnu sám uživit a účastnit se také společenského života. Proto z Francie odešel a usídlil se v Havířově, kde se cítí bezpečně. Nekonají se zde žádné střety, nedochází zde ke střelbě, navíc i okolí je přívětivé. Od srpna 2023 začal hrát v místním klubu TJ Havířov – Dolní Datyně fotbal, spřátelil se s ostatními spoluhráči. Fotbalový klub mu zajistil ubytování, ošacení i stravu a nadále mu klub i spoluhráči pomáhají, kdykoli je to potřeba. Dokonce mu bylo nabídnuto zaměstnání, které by rád vykonával, ale musel jej odmítnout vzhledem ke svému statusu. Žalobce v žalobě odkázal na článek 17 odst. 1 nařízení a uvedl, že žalovaný posoudil okolnosti rozhodné pro aplikaci tohoto článku velmi nedůsledně. Žalovaný pouze konstatoval, že se nepotýká s žádným zdravotním omezením a neužívá žádné léky, na území ČR nemá rodinné příslušníky, ani jiné dlouhodobé vazby, ani zde v minulosti nepobýval. K tomu žalobce poznamenal, že vzhledem k tomu, že je uprchlíkem, je zřejmé, že ani nemůže mít na území České republiky dlouhodobé vazby a pobyt v minulosti je také téměř vyloučen. Žalovanému vytkl, že se však již nezabýval jeho současnou situací, kdy v České republice žije již několik měsíců, zapojil se do života svého okolí a vytvořil si zde natolik přátelské vazby, že jeho přátelé jsou ochotni zajišťovat ubytování, ošacení a stravu a nadále mu všemožně pomáhat. V případě udělení azylu je rozhodnut nadále žít na stejném místě jako doposud a využít i nabídky zaměstnání, kterou dostal, aby se mohl sám uživit. Žalobce vyslovil přesvědčení, že posouzení jeho azylové žádosti by měla převzít Česká republika. Měly by se řádně zvážit jeho vazby k České republice oproti vazbám k Francii, kdy k České republice jej váží vztahy přátelství srovnatelné s vazbami rodinnými (např. bezplatné poskytování ubytování, ošacení a stravy), kdežto k Francii jej váže toliko formální vazba dříve platného víza. V jeho případě je namístě aplikace diskreční pravomoci České republiky dle článku 17 nařízení, protože zde existují důležité okolnosti srovnatelné s kritérii k určení příslušného státu, podle kterých by příslušným státem měla být Česká republika. Jestliže by aplikace článku 17 měla být posouzena pouze tak, jak to učinil žalovaný, znamenalo by to, že azylové řízení bude probíhat ve Francii, kde by se musel přestěhovat a zpřetrhat dosud vybudované vazby v České republice. Znamenalo by to zátěž nejen pro jednotlivé státy tohoto procesu se účastníci, ale zejména pro něho by to byla citelná zátěž, stejně tak pro jeho okolí, protože

nejen on si vytvořil sociální vazby v České republice, ale také jeho okolí si vytvořilo takové vazby k němu. Striktní aplikaci pravidel příslušnosti státu bez využití atrakce podle článku 17 nařízení by tak znamenalo nepřiměřenou tvrdost aplikace norem nařízení. Ustanovení článku 17 by tak v tomto případě tuto nepřiměřenou tvrdost odstranilo.

3. Žalobce dále namítal, že žalovaný byl povinen posoudit a dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit (ne) převzetí odpovědnosti za posouzení žádosti, což ale neučinil. Ve vztahu k možné aplikaci článku 17 nařízení žalovaný jen stručně, bez jakýchkoli hlubších úvah o vhodnosti a přiměřenosti a přihlédnutí k rozhodným výše popsáním okolnostem konstatoval, že po aplikaci citovaného ustanovení nenašel relevantní důvody. Žalobce rovně poukázal na tu skutečnost, že žalovaný nemá povinnost jej do Francie přemístit, když článek 24 odst. 1 nařízení hovoří o tom, že členský stát může požádat o převzetí osoby zpět. Jedná se tedy o volbu každého státu, a tedy o věc podléhající správnímu uvážení pověřeného orgánu. V případě aplikace správního uvážení pak musí správní orgán předložit všechny své úvahy a důkladně vyličit, jakým způsobem dospěl ke svým závěrům. Napadené rozhodnutí však takové posouzení vůbec neobsahuje a je pro tento deficit nepřezkoumatelné.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož citoval. Konstatoval, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci článku 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady. Skutečnost, že žalobce považuje Českou republiku za bezpečnou zemi a hodlá zde hrát fotbal, nejsou důvody hodné zvláštního zřetele do té míry, aby mělo být užito diskreční oprávnění. Jednotlivá tato tvrzení a zjištěné skutečnosti samy o sobě aplikovatelnost článku 17 odst. 1 nařízení nezakládají.
5. První fáze řízení u Krajského soudu v Ostravě byla ukončena rozsudkem ze dne 14. 5. 2024 č. j. 19 Az 42/2023-64, jímž soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Proti rozsudku podal žalovaný kasační stížnost.
6. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 8. 2024 č. j. 2 Azs 135/2024-28 rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 5. 2024 č. j. 19 Az 42/2023-64 zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení. Oproti názoru zdejšího soudu Nejvyšší správní soud považoval stručné odůvodnění poskytnuté žalovaným v napadeném rozhodnutí za akceptovatelné v kontextu toho, že dle NSS v průběhu správního řízení nevyšly najevo okolnosti takové intenzity, které by si žádaly detailnější posouzení. Nejvyšší správní soud uvedl, že samotné zapojení žalobce do činnosti fotbalového klubu takovou okolností není. Dále uvedl, že z dosavadního průběhu řízení se nejeví, že by ani skutečnosti namítané a zjištěné v řízení před krajským soudem (zapojení žalobce do křesťanské komunity, vznik pracovního poměru a další osobní vazby, viz body 27. a 28. rozsudku krajského soudu) dosahovaly intenzity, která by představovala porušení článku 8 Úmluvy. Nejvyšší správní soud k tomu argumentoval rozsudkem ESLP ze dne 30. 6. 2015, A. H. proti Švýcarsku, číslo stížnosti 39 350/13, v němž soud neshledal v kontextu dublinského systému odloučení stěžovatele od jeho sester z důvodu jeho předání do Itálie za rozporné s článkem 8 Úmluvy. Uvedl přitom, že žadatelům o mezinárodní ochranu, jejichž přítomnost je na území dočasně tolerována, nevyplývá z článku 8 právo usadit se v dané zemi (§ 44 odůvodnění). Jestliže vazby mezi dotčenými osobami vznikly v době, kdy si tyto osoby byly vědomy, že pobytový status některé z nich je prekérní, bude zpravidla přesun představovat porušení článku 8 pouze ve výjimečných případech (§ 48). NSS dále uvedl, že Spolkový správní soud Švýcarské konfederace dokonce v rozsudku ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. E-7092/2017 neshledal rozporným s článkem 8 předání žadatelky o azyl a jejích dětí do Chorvatska, i když mělo za

důsledek odloučení od otce těchto dětí, a to právě s odkazem na vznik vazeb až v době, kdy byl již určen jako příslušný jiný členský stát. NSS uzavřel, že vazby doposud namítané žalobcem přitom obdobné intenzity zjevně nedosahují.

7. Krajský soud v dalším řízení (druhá fáze řízení u krajského soudu) vázán závěry vyslovenými v rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s.ř.s.) opětovně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů, při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným a po doplnění dokazování dospěl opětovně k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v České republice dne 28. 7. 2023 a dne 3. 8. 2023 poskytl údaje k podané žádosti. V ní sdělil kromě jiného, že z vlasti vycestoval ve druhém týdnu měsíce června 2023. Letecky cestoval z Lagosu do Paříže na základě turistického víza vydaného Francouzskou republikou. V Paříži nezůstal, protože se tam bál. Bylo tam hodně protestů a černochů a měl z toho strach. Vybral si proto nějakou klidnou zemi, Českou republiku, kde může být v klidu. Cestovní doklad ztratil a ztrátu nahlásil policii. Nemá žádné zdravotní omezení, ani zvláštní potřeby. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že v jeho vlasti jsou náboženské války. Aktuálně je před volbami, a tak je v Nigérii těžká situace. Unášejí se tam lidé. Následně byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 10. 2023 v jazyce anglickém za přítomnosti tlumočnice. V průběhu pohovoru žalobce sdělil správnímu orgánu, že původně chtěl požádat o udělení mezinárodní ochrany ve Francouzské republice Po příjezdu však zjistil, že je tam moc černochů a Afričanů. V té době začaly protesty ve Francii. Necítil se tam bezpečně. Policie zasahovala, střílelo se. Vysvětlil, že v Nigérii explodují bomby a teď přijede do Francie a opět se střelí. Bál se. Situace byla obdobná jako v jeho vlasti. Tam se také střílelo, lidé mizeli. Ztratil spoustu kamarádů. Během pobytu ve Francouzské republice neměl žádné potíže. Na otázku správního orgánu, zda, když mu bude vydáno rozhodnutí o přemístění do Francouzské republiky, jej bude respektovat, odpověděl, že bude muset, ale důvod, proč přijel do České republiky, je, že situace ve Francii byla obdobná Nigérii. V České republice se cítí v pohodě. Na území členských států nemá příbuzné. Na dotaz správního orgánu, zda nějakým způsobem řeší finance a náklady na život, odpověděl, že nepracuje. Nějakou dobu byl v České republice v azylovém centru. Snažil se sportovat, aby byl v kondici. Přidal se k fotbalovému týmu, který za něho hradí jeho náklady a pomáhá mu. Takto žalobce odpověděl na otázku správního orgánu, zda chce uvést nějaké skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žádné další otázky správní orgán žalobci již nekladal. Žalobce po poučení správního orgánu dle § 36 odst. 3 správního řádu uvedl, že se chce seznámit s informacemi o azylovém systému odpovědného členského státu, vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, s obsahem protokolu o pohovoru. Ze správního spisu se dále podává, že 25. 10. 2023 byla správnímu orgánu doručena žádost žalobce o odchod do soukromí. V té době se žalobce nacházel v Příjímacím středisku cizinců Zastávka. Jako adresu privátu žalobce označil X. Téhož dne byly správnímu orgánu doručeny doklady, a to potvrzení o zajištění ubytování, které žalobci vydal subjekt Správa sportovních a rekreačních zařízení Havířov jako doklad o tom, že žalobci poskytují ubytování na území České republiky na adrese X, na dobu od 31. 8. 2023 do 31. 10. 2023. Potvrzení je ze dne 24. 10. 2023. Jeho přílohou byl výpis z katastru nemovitostí. Součástí spisu je rovněž protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 18. 10. 2023. Žalobce

byl seznámen s těmito listinami: poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, protokol o pohovoru ze dne 18. 10. 2023, žádost o převzetí do Francouzské republiky ze dne 8. 8. 2023, akceptace z Francouzské republiky ze dne 5. 10. 2023, Informace OAMP – Francie – azylový systém ze dne 18. 1. 2023. Všechny tyto listiny jsou součástí správního spisu.

9. Součástí správního spisu byla Informace OAMP, Francie, azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, Dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky, ze dne 18. 1. 2023, kterýžto dokument byl vypracován v souladu se Zprávou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) o metodologii informací o zemích původu v čase omezeném datem vydání na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací. V tomto dokumentu se kromě jiného v pasáži Dublinský systém konstatuje, že Francie provádí transfery osob/žadatelů v rámci Dublinského systému. Řízení je v případě navrátilců standardní. Navrátilci se po návratu potýkají s praktickými obtížemi: žádost musí podat na předem stanovené prefektuře, ale cesta jim není zajištěna ani hrazena. Rovněž musí podstoupit standardní registrační proces, jehož efektivita se v rámci prefektu liší (na některých prefekturách dochází k registraci obratem, jinde může žadatel několik týdnů čekat bez nároku na ubytování či jinou asistenci). Stejně jako ostatní žadatelé o mezinárodní ochranu čelí dublinští navrátilci problémům spojeným s nedostatkem míst v ubytovacích zařízeních. Důvodem je přibližně 50 % nedostatek avizovaných volných míst. V ubytovacích střediscích pro žadatele o azyl (zkr. CADA): celkem 46,6 tisíc míst v kolektivním či individualizovaném ubytování. Primárně určeno pro osoby v řízení o mezinárodní ochranu. Nouzová ubytovací střediska pro žadatele o azyl: celkem 51,7 tisíc míst v rámci specifických programů decentralizovaného ubytování, včetně hotelových kapacit, využití specifických objektů či zařízení původně určených k ubytování uprchlíků z Calais. V nouzových ubytovacích střediscích mohou být ubytovány i osoby čekající na navrácení v rámci Dublinského systému. Přijímací a administrativní střediska pro monitorování situace (CAES): celkem 4, 6 míst v centrech zřizovaných od roku 2017, která nabízejí ubytování a rozšířenou administrativní podporu při zjištění azylového statusu klientů a jejím případném doporučení k dalšímu řízení či ubytování v jiném středisku. Za umístění žadatele o mezinárodní ochranu do střediska odpovídá OFII, který vychází z dostupných kapacit. Ubytování může být poskytnuto v jiném regionu, než ve kterém je posuzována žádost o mezinárodní ochranu. Žadatel má povinnost se na místo dostavit do 5 dnů od přidělení. V praxi je kapacita center nedostačující. Ke konci roku 2021 bylo ubytování zajištěno jen 59 % žadatelů, kteří na něj měli nárok. Jedná se sice o nárůst oproti roku 2020, nicméně stále 70 000 žadatelů zůstávalo bez ubytování. Centra upřednostňují zejména rodiny s dětmi a páry, proto mají svobodní jedinci větší problémy se získáním ubytování. Jako problém se dlouhodobě jeví omezená kapacita středisek, kvůli níž téměř polovina žadatelů pobývá mimo střediska v nevyhovujících podmínkách, včetně neformálních uprchlických táborů. Finanční podpora těmto žadatelům neumožňuje zajištění důstojného bydlení. V posledních letech se vyskytly také případy policejní šikany vůči uprchlíkům bez domova a neziskovým organizacím, které jim pomáhaly a opakované rušení a vykazování žadatelů z nepovolených táborů bez dalšího řešení jejich situace. Na hmotnou a finanční pomoc v průběhu řízení o mezinárodní ochranu mají obecně nárok všichni žadatelé, podpora je poskytována ve finanční i hmotné podobě. Základní finanční podpora je poskytována na rodinné bázi – jednočlenná rodina 6,80 euro/den. Hmotná podpora zahrnuje zejména ubytování, pokud jej OFII není schopen zajistit, je nahrazeno

příplatkem ve výši 7,4 euro/osoba/den. Žadatelé o mezinárodní ochranu mají nárok na přístup na pracovní trh poté, co OFPRA déle než 6 měsíců nerozhodl o jejich žádosti o mezinárodní ochranu. Hlavní překážkou je proto v praxi skutečnost, že žadatelé nejdříve musejí obdržet pracovní nabídku ze strany zaměstnavatele a poté si vyžádat pracovní povolení. Při jeho vydání orgány mimo jiné přihlížejí k tomu, zda v dané profesi existuje nedostatek domácích pracovníků; pokud tomu tak není, je žádost zamítnuta. Ve Francii bylo v roce 2021 podáno 120 685 žádostí o mezinárodní ochranu. Francie v roce 2021 podala 37 258 dublinských žádostí, kolem 8 000 žádostí jí naopak bylo adresováno. V závěru dokumentu jsou specifikovány použité zdroje (Asylum Information Database, Národní zpráva o zemi: Francie, z 8. 4. 2022, Eurostat, Dublinské statistiky zemí odpovědných za azylové žádosti ze září 2022, Evropská unie, Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, Zpráva EASO o metodologii informací o zemích původu z června 2019, Ministerstvo vnitra Francie, 10 akcí pro lepší ošetření zranitelností žadatelů o azyl a uprchlíků z května 2021, Výroční zpráva MZV USA o stavu lidských práv v roce 2021: Francie z 12. 4. 2022.

10. Krajský soud dále převzal pro tuto další (druhou) fázi řízení zjištění, která učinil z důkazů, které provedl před vydáním rozsudku ze dne 14. 5. 2024 č. j. 19 Az 42/2023-64, jak jsou tato zjištění uvedena v předmětném rozsudku, tedy zjištění z výpovědi žalobce jako účastníka řízení a z listinných důkazů.
11. Po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu v této věci č. j. 2 Azs 135/2024-28 žalobce doplnil tvrzení a sdělil nové skutečnosti konkrétně, že v současné době žije partnerským životem s paní T. P., nar. X, plánují společné bydlení a očekávají narození dítěte. Termín porodu je stanoven na červen 2025.
12. Krajský soud na návrh žalobce dokazování doplnil, a to výsledkem žalobce, výsledkem svědkyň T. P. a J. Ř. a na návrh žalovaného soud dokazování doplnil listinou, a to Informací OAMP, Francie, azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, Dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky, ze dne 12. 8. 2024.
13. Z výpovědi žalobce soud zjistil, že stále je zaměstnán ve firmě G. podlahy, s.r.o. Aktuálně bydlí v nájemním bytě v X. Nájemní bydlení si hradí z vlastních prostředků. Stále se angažuje v křesťanské komunitě v Havířově. V současné době je členem týmu fotbalového klubu v Bohumíně. V České republice se zdržuje přibližně rok, potkal zde spoustu lidí, zvykl si na zdejší život, učí se česky. Žádná další skutková zjištění soud z výpovědi žalobce neučinil.
14. Z výpovědi svědkyně T. P. soud zjistil, že žalobce zná asi půl roku, stýkali se jako kamarádi, vztah přerostl ve vztah intimní a asi 4 měsíce jsou partnery. Očekávají narození dítěte, termín porodu je stanoven na červen 2025. Ve společné domácnosti zatím nebydlí. Vzájemně se navštěvují. Svědkyně zná přátele žalobce, zná i jeho rodiče, kteří vědí o jejich partnerském vztahu. S žalobcem mají v úmyslu najít si jiné bydlení, které jim bude vyhovovat. Plánují sdílet společnou domácnost.
15. Výsledkem svědkyně J. Ř. soud zjistil, že žalobce zná asi od října či listopadu roku 2023. Seznámila se s ním prostřednictvím své známé, která ji informovala o tom, že žalobce chce církvi darovat desátek. Znamá přivedla žalobce do křesťanské komunity. Žalobce na ni působil jako osamocený člověk. Zaujalo ji to, že byt sám neměl dostatek prostředků, přesto chtěl darovat církvi nějaké finanční prostředky. Manžel svědkyně žalobci nabídl potravinovou pomoc, také i finanční prostředky. Žalobce projevil zájem pomáhat v rámci

křesťanské komunity, sám se začal angažovat v rámci křesťanské pomoci a stal se dobrovolníkem. Když pak začal hrát fotbal a měl práci, kontakty mezi svědkyní a žalobcem byly méně časté. Svědkyně se žalobce ptala i na jeho osobní život. Přistupovala k němu v podstatě jako k dalšímu synovi. Občas ho zvala na oběd, a činí tak i v současné době. S žalobcem udržuje i písemný kontakt prostřednictvím sociálních sítí apod. Vzájemně se svěřují se svými osobními záležitostmi a radostmi. Sdílejí různé zážitky apod. I žalobce se zajímá o život svědkyně. Na bohoslužby žalobce dochází v neděli odpoledne. Má o tom jednak vlastní informace, také od přátel a od žalobce samotného. Aktivní je v rámci křesťanského společenství dle jeho časových možností. Od počátku svědkyni zaujalo to, že žalobce vždy raději dával a pomáhal, což ne vždy je i v rámci církevního společenství běžné. Svědkyně ví o tom, že žalobce má přítelkyni, která s ním očekává narození dítěte a plánují společnou budoucnost.

16. Z lékařského nálezu MUDr. R. L., Slezská gynekologicko – porodnická ambulance se s.r.o. Český Těšín soud zjistil, že partnerka žalobce svědkyně paní T. P. očekává narození dítěte, termín porodu byl stanoven na 13. 6. 2025.
17. Z Informace OAMP, Francie, azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, Dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínka, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 12. 8. 2024, kterýžto dokument byl vypracován v souladu se Zprávou Agentury EU pro azyl a metodologií informací o zemích původu, případně na základě informací získaných od dalších orgánů státní správy nebo partnerských úřadů členských států Evropské unie a přidružených států, přičemž zdroje informací jsou uvedeny v závěru předmětného dokumentu, soud zjistil, že stran řízení o udělení mezinárodní ochrany ve Francii, pasáže Dublinský systém, tento dokument obsahuje shodné informace jako listina obsažená ve správním spise z 18. 1. 2023 a jak jsou zjištěny z ní uvedena výše. Dokument z 12. 8. 2024 obsahuje aktuální azylové statistiky o tom, že ve Francii bylo v roce 2023 podáno 166 880 žádostí o mezinárodní ochranu, Francie v roce 2023 podala 48 724 dublinských žádostí, kolem 10 000 žádostí jí naopak bylo adresováno. V průběhu roku 2023 bylo realizováno 2 739 transferů z Francie a 1 682 transferů do Francie. Co se týká azylových středisek a umístění žadatelů o mezinárodní ochranu, za což odpovídá Francouzský úřad pro imigraci a integraci, v předmětném dokumentu se konstatuje, že ubytování může být poskytnuto v jiném regionu, než ve kterém je posuzována žádost o mezinárodní ochranu, v praxi je kapacita center nedostačující, ke konci roku 2023 bylo ubytování zajištěno jen 59 % žadatelů, kteří na něj měli nárok. Jedná se sice o nárůst oproti roku 2022, nicméně stále téměř 85 000 žadatelů zůstávalo bez ubytování. Aktualizovaný je i údaj o tom, že v ubytovacích střediscích pro žadatele o azyl (zkr. CADA) mají celkem 49,7 tisíc míst v kolektivním či individualizovaném ubytování. Primárně je určeno pro osoby v řízení o mezinárodní ochranu.
18. Soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz listinami na č. l. 134 – 139, které navrhl žalobce, neboť dostatečně aktuální informace o stavu azylového systému ve Francii soud zjistil z Informace OAMP, Francie, azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, Dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky, ze dne 18. 1. 2023 a 12. 8. 2024.
19. Druhá fáze řízení před krajským soudem byla ukončena vydáním rozsudku ze dne 24. 1. 2025 č. j. 19 Az 42/2023-154, jímž soud opětovně zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2023 č. j. OAM-1032/ZA-ZA11-D02-2023 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

20. Krajský soud, jak bylo poznamenáno již výše, byl v další (druhé) fázi řízení vázán právními závěry Nejvyššího správního soudu kromě jiného o tom, že skutečnosti namítané žalobcem a zjištěné v řízení před krajským soudem – zapojení žalobce do křesťanské komunity, vznik pracovního poměru a osobní vazby žalobce, konkrétně v rámci jeho sportovní činnosti, pracovního vztahu a působení v křesťanské komunitě „se nejeví, že by dosahovaly intenzity, která by představovala porušení článku 8 Úmluvy“ (viz odst. 31 rozsudku Nejvyššího správního soudu), neboť v tomto směru skutkový stav v další fázi řízení žádných zásadních změn krom uplynutí času, nedoznal. Krajský soud byl vázán také právními závěry Nejvyššího správního soudu o tom, že „ve vztahu k obavě krajského soudu z nedostatečných ubytovacích kapacit pro žadatele o azyl ve Francii a poukazům na jejich ubytování v provizorních podmínkách Evropský soud pro lidská práva ani v případě krátkodobého bezdomovectví u žadatele o azyl neshledal porušení článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a že závěr krajského soudu, podle něhož skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění podkladů pro rozhodnutí spočívajících v aktuálních zprávách o azylovém systému ve Francii, není správný“.
21. Krajský soud v další (druhé) fázi řízení ve vztahu ke stěžejním námitkám žalobce, které směřovaly k odůvodnění rozhodnutí žalovaného, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle článku 17 odst. 1 Dublin 3, dospěl k závěru, že po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 135/2024-28 nastaly nové a pro posouzení uvedené otázky podstatné okolnosti.
22. Těmito okolnostmi je jednak partnerský vztah žalobce s paní T. P. a především pak skutečnost, že s partnerkou očekávají v červnu 2025 narození dítěte. Jedná se o okolnosti významné z pohledu toho, že členské státy při uplatňování nařízení Dublin III (nařízení 604/2013) mají mít na mysli respektování rodinného života, a především v souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989 by měly mít na mysli nejlepší zájem dítěte. Soud vyslovil názor, že nejlepší zájem dítěte a právo na rodinný život je třeba zohlednit již během prenatalního života dítěte, a je tedy na žalovaném, aby posoudil, zda případné přemístění žalobce do Francie, která je primárně určena jako příslušná dle Nařízení Dublin III k posouzení žalobcovy žádosti o azyl, a tedy zda odloučení žalobce od partnerky a dítěte (byť během jeho prenatalního života) představuje porušení článku 8 Úmluvy a rovněž zda je či není v souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte. Jde o správní uvážení, které soud nahrazovat nemůže. Soud dospěl k závěru, že uvedené nové skutečnosti nastalé po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu jsou významnými relevantními okolnostmi pro posouzení, zda jsou zde důvody pro aplikaci článku 17 Nařízení Dublin III. V daných souvislostech soud považoval za nutné ve vazbě na závěry Nejvyššího správního soudu prezentované v odstavci 32. rozsudku č. j. 2 Azs 135/2024-31 poukázat na to, že v označených věcech ESLP, resp. Spolkový správní soud Švýcarské konfederace, posuzovaly skutkově zcela odlišné situace, než je ve věci projednávané zdejším soudem, přičemž soud zdůraznil především tu skutečnost, že ve věcech, na které odkázal Nejvyšší správní soud, šlo o osoby, které měly kriminální minulost a dopustily se závažné trestné činnosti. O takovouto situaci se v případě žalobce rozhodně nejedná. V případě věci č. 39350/13 – A. S. proti Švýcarsku šlo o dospělé osoby, které v minulosti po řadu let žily odloučeně a nebylo zjištěno, že v době jejich pobytu ve Švýcarsku mezi nimi existoval vztah závislosti a že by si stěžovatel ke svým sestrám udržel ve Švýcarsku silné rodinné vztahy.
23. Proti uvedenému, v pořadí druhému, rozsudku zdejšího soudu ve věci žalobce ze dne 24. 1. 2025 č. j. 19 Az 42/2023-154 podal žalovaný kasační stížnost. Nejvyšší správní soud

rozsudkem ze dne 3. 6. 2025 č. j. 2 Azs 32/2025-31 rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 1. 2025 č. j. 19 Az 42/2023-154 zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

24. Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že za situace, kdy unijní právo na přezkum nevyužití diskrečního oprávnění dle článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III nedopadá a české právo neobsahuje žádné zvláštní pravidlo, které by pro tento případ stanovovalo odchylku od § 75 odst. 1 s.ř.s., je třeba uzavřít, že krajský soud při přezkumu nevyužití diskrečního oprávnění podle článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Dle Nejvyššího správního soudu takto však krajský soud v nynější věci nepostupoval, a naopak nevyužití diskrečního oprávnění přezkoumal s přihlédnutím ke skutkovému stavu ke dni svého rozhodování, ačkoli právo k takovému postupu neskytá žádnou oporu. Konstatoval, že krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného s ohledem na skutkové okolnosti (navázání partnerského vztahu žalobcem a očekávané narození dítěte), které nastaly po jeho vydání. A dále pokračoval, že v posuzované věci nemůže být o vlivu této vady na zákonnost napadeného rozsudku pochyb. To, zda jediný důvod, pro který krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, obstojí, či nikoli, totiž závisí výlučně právě na tom, zda byl krajský soud oprávněn přihlédnout ke skutečnostem nastalým po vydání stěžovatelova rozhodnutí. NSS uzavřel, že zdejší soud zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a že jeho rozsudek proto nemůže obstát.
25. Na tomto místě krajský soud především poznamenává, že již v první fázi řízení dokazování doplňoval, protože bylo zjištěno, že žalobce po vydání žalobou napadeného rozhodnutí nastoupil do pracovního poměru. Vyslechl žalobce jako účastníka řízení a dále provedl listinné důkazy. V prvním zrušujícím rozsudku, tedy v rozsudku č. j. 2 Azs 135/2024-28 Nejvyšší správní soud k tomuto postupu zdejšího soudu ovšem žádné výhrady nevznese, tedy zdejšímu soudu nevytkl údajně nezákonný postup, který vytýká zdejšímu soudu v rozsudku ze dne 3. 6. 2025 č. j. 2 Azs 32/2025-31, tedy že přihlédl k novým skutečnostem, k nimž došlo po vydání napadeného rozhodnutí a že tím porušil § 75 odst. 1 s.ř.s., když přihlédl ke skutkovému stavu ke dni svého rozhodování. Naopak, jak plyne z odstavce 31. rozsudku č. j. 2 Azs 135/2024 ze dne 14. 8. 2024, tyto skutečnosti nastalé po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, hodnotil a dospěl k závěru, že zapojení žalobce do křesťanské komunity, vznik pracovního poměru a další osobní vazby, se z dosavadního průběhu řízení nejeví, že by dosahovaly intenzity, která by představovala porušení článku 8 Úmluvy.
26. Krajský soud se závěrem Nejvyššího správního soudu v posledním zrušujícím rozsudku ze dne 3. 6. 2025 č. j. 2 Azs 32/2025-31 neřídil, protože je v rozporu se závěry Ústavního soudu v nálezu sp. zn. III. ÚS 3997/19 a rovněž s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která se zabývá otázkou možného prolomení § 75 odst. 1 s.ř.s., z níž se podává, že ve věcech mezinárodní ochrany mohou existovat výjimečné okolnosti, které odůvodňují prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 s.ř.s., kteroužto otázku je třeba posoudit vždy individuálně, ve vztahu ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 27/2012-65, č. j. 5 Azs 15/2010-76 ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 3/2011-131 ze dne 22. 4. 2011). V rozsudku č. j. 8 Azs 27/2012-65 Nejvyšší správní soud shledal, že ve věcech mezinárodní ochrany mohou existovat výjimečné okolnosti, které odůvodňují prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 s.ř.s. Bude tomu tak tehdy, pokud až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí vyšly najevo skutečnosti relevantní z hlediska mezinárodní ochrany a soud neshledal dostatečné záruky, že 1) tyto skutečnosti budou posouzeny v novém správním řízení z hlediska respektování norem,

které mají aplikační přednost před procesním pravidlem § 75 odst. 1 s.ř.s., a že 2) žadatel bude mít možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu, konec citace.

27. Nález Ústavního soudu III. ÚS 3997/19 se týkal rozhodnutí Ministerstva vnitra o přemístění stěžovatelky, státní příslušnice Republiky Uzbekistán, která na českém území podala žádost o mezinárodní ochranu, přičemž k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu podle článku 12 nařízení Dublin III byla příslušná Francouzská republika, a v jejím případě Česká republika nevyužila diskrečního ustanovení představovaného článkem 17 nařízení Dublin III a nerozhodla se posoudit stěžovatelčinu žádost, k jejímuž posouzení byl podle kritérií v tomto nařízení příslušný jiný stát.
28. Právní věta uvedeného nálezu Ústavního soudu zní: „Z práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) ve spojení s povahou práva nebýt mučen či podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) vyplývá požadavek na prolomení důsledků koncentračního mechanismu zakotveného v § 109 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (bránícího tomu, aby do řízení o kasační stížnosti byly vnášeny tzv. skutkové novoty), vznese-li účastník v řízení o kasační stížnosti určitou a závažnými okolnostmi podloženou námitku porušení práva nebýt mučen či podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu, přičemž skutečnosti, na nichž zakládá danou námitku, nemohl uplatnit dříve než v kasační stížnosti, ochrana před namítaným porušením daného základního práva nemůže být účinně poskytnuta v jiném řízení a námitkou se účastník brání proti důsledku, který by nebylo možno jednoduše odstranit poté, co by k němu došlo.“
29. Předmětem přezkumu ze strany Ústavního soudu v jím posuzované věci byly dvě základní oddělené otázky, které se váží k právu na soudní ochranu (článek 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), přičemž první z nich se vztahovala k hodnocení Nejvyššího správního soudu, který uvedl, že se nemohl v řízení o kasační stížnosti zabývat zhoršením zdravotního stavu stěžovatelky, k němuž došlo po vydání rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud tak nehodnotil stěžovatelčina tvrzení, že pro zhoršený zdravotní stav by její přemístění do Francouzské republiky, o němž rozhodlo Ministerstvo vnitra, znamenalo nelidské či ponižující zacházení a předmětem bylo hodnocení, jakým způsobem měla být stěžovatelce zajištěna soudní ochrana. Ústavní soud v předmětném nálezu III. ÚS 3997/19 připomenul judikaturu Nejvyššího správního soudu a uvedl, že z ústavního hlediska jí nelze ničeho vytknout, a podle níž může být pravidlo v § 109 odst. 5 s.ř.s. (a též v § 75 odst. 1 s.ř.s.) prolomeno jinou normou, která požívá aplikační přednost podle článku 10 Ústavy. Touto normou může být zejména článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
30. Krajský soud na tomto místě činí závěr, ve vztahu k posuzované věci žalobce to je právo žalobce na soudní ochranu dle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, článek 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy právo na spravedlivý proces a dále pak článek 8 Úmluvy, tj. právo na respektování soukromého a rodinného života, podle něhož 1) každý má právo na respektování soukromého a rodinného života, 2) státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo

morálky nebo ochrany práv a svobod jiných, a zejména pak článek 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

31. V citovaném nálezu III. ÚS 3997/19 Ústavní soud velmi podrobně odůvodnil svůj závěr o tom, že bylo povinností Nejvyššího správního soudu přihlédnout k novým skutečnostem vzniklým až po vydání rozsudku Městského soudu, na které stěžovatelka poukazovala v kasační stížnosti a na jejichž podkladě namítala, že by pro ni přemístění vzhledem k jejímu závažnému zdravotnímu stavu značilo nelidské či ponižující zacházení a tím, že se odmítl zabývat skutečnostmi ke zdravotnímu stavu, které stěžovatelka mohla uplatnit nejdříve v kasační stížnosti, porušil stěžovatelčino právo na soudního ochranu podle článku 36 odst. 1 Listiny. Zda byla nebo nebyla důvodná stěžovatelčina námitka nemožnosti provést přemístění pro její zdravotní stav, tak nebyla věcně posouzena, konec citace. Krajský soud v podrobnostech odkazuje na odůvodnění předmětného nálezu Ústavního soudu, přičemž ve vztahu k posuzované věci považuje za podstatné citovat jeho další stěžejní závěry.
32. Stejně jako ve věci žalobce, šlo i ve věci řešené Ústavním soudem o rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž bylo rozhodnuto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů a podle § 25 písm. i) daného zákona Ministerstvo vnitra řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavilo a dále konstatovalo, že státem příslušným k posouzení žádosti je Francouzská republika, a to podle článku III nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (nařízení Dublin III), přičemž Ministerstvo vnitra dále uvedlo, že v posuzovaném případě Česká republika nevyužila diskrečního ustanovení představovaného článkem 17 nařízení Dublin III a nerozhodla se posoudit žádost, k jejímuž posouzení je podle kritérií v tomto nařízení příslušný jiný stát. Ústavní soud považoval za vhodné nejprve se zmínit o povaze takového rozhodnutí. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 9 Azs 442/2018, bod 24, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „rozhodnutími, jimiž se končí řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 8 písm. b) a c) zákona o azylu, jsou rozhodnutími o přemístění ve smyslu nařízení Dublin III. Navazuje na ně pouze faktické provedení transferu spojené s nezbytnými úkony; žádné rozhodnutí o tomto transferu žalovaný nevzdává.“
33. Ústavní soud s ohledem na výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu nahlížel pro účely posouzení ústavní stížnosti na rozhodnutí Ministerstva vnitra v jím posuzované věci, a tak je tomu i ve věci žalobce, jako na rozhodnutí o přemístění. Ústavní soud dále odkázal na článek 27 odst. 1 nařízení Dublin III. Podle čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III má žadatel o mezinárodní ochranu a osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. c) nebo d) daného nařízení právo na podání účinného opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu.
34. V bodě 19 preambule nařízení Dublin III je uvedeno, že by měly být stanoveny právní záruky a právo na účinný opravný prostředek, pokud jde o rozhodnutí o přemístění dotčené osoby do příslušného členského státu, aby byla zaručena účinná ochrana jejích práv v souladu zejména s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen "Listina EU"). Pro zajištění souladu s mezinárodním právem by měl účinný opravný prostředek proti takovému rozhodnutí zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován.

35. Ústavní soud rovněž uvedl, že SDEU (Soudní dvůr Evropské unie) dovodil, čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vzhledem k bodu 19 preambule tohoto nařízení, jakož i čl. 47 Listiny EU, vykládán v tom smyslu, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany musí mít k dispozici účinný a rychlý opravný prostředek, na jehož základě se může dovolat toho, že šestiměsíční lhůta stanovená v čl. 29 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení uplynula po přijetí rozhodnutí o jeho přemístění (rozsudek SDEU ve věci Shiri, bod 46.). V podmínkách České republiky je bezpochyby opravným prostředkem ve smyslu čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III žaloba proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) o přemístění, jak jej chápe dané nařízení. Pro řízení o zmíněné žalobě se tak uplatní procesní pravidla vyplývající z nařízení Dublin III, jak je vyložil SDEU, a v oblastech, kde právo Evropské unie vlastní přímo použitelnou úpravu nezavedlo a ponechalo členským státům prostor pro národní procesní autonomii, se uplatní vnitrostátní právo (tedy především soudní řád správní jako obecný předpis správního soudnictví a dále zvláštní úprava v § 32 až 33a zákona o azylu).
36. Ústavní soud se zabýval tím, zda procesní požadavky, které z práva Evropské unie dovodil SDEU k opravnému prostředku ve smyslu čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, se bez dalšího vztahují i na řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí městského či krajského soudu ve věci žaloby proti rozhodnutí o přemístění. Vyhodnocení, zda na určité soudní řízení dopadají procesní požadavky stanovené v právu Evropské unie, a pokud ano, které to jsou, má význam s ohledem na čl. 36 odst. 1 Listiny. Podle daného ustanovení se může každý domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Stanovený postup domáhání se svého práva u soudu přitom nemusí být upraven jen běžným zákonem v českém vnitrostátním právu, ale může být upraven i přímo použitelným právem Evropské unie. Dodrží-li jednotlivec takto stanovený postup a soud mu odmítne předepsaným způsobem poskytnout ochranu jeho právu, dochází k porušení práva na soudní ochranu [nález ze dne 1. 10. 2014 sp. zn. I. ÚS 2723/13 (N 185/75 SbNU 59), bod 24.; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>]. V daném ohledu pak není určující, zda postup domáhání se práva byl stanoven vnitrostátním právem či přímo použitelným právem Evropské unie. I porušení procesních požadavků na postup soudu vyplývajících z práva Evropské unie, ať už k němu došlo při přímé aplikaci předpisu unijního práva nebo předpisu práva vnitrostátního, přijatého v rámci unijním právem poskytnutého prostoru pro národní procesní autonomii, může dosáhnout intenzity porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.
37. Ústavní soud dospěl k závěru, že procesní požadavky, které z práva Evropské unie dovodil SDEU k opravnému prostředku ve smyslu čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, se nevztahují bez dalšího na řízení o kasační stížnosti ve věci rozhodnutí o přemístění.
38. Vyšel přitom z úvah, které SDEU učinil v rozsudku ze dne 26. 9. 2018 ve věci C-180/17, X a Y.
39. Ústavní soud konstatoval, že stejně jak nevyžaduje druhý stupeň soudního prostředku ochrany čl. 46 směrnice 2013/32/EU, tak jej nevyžaduje ani čl. 27 nařízení Dublin III. Český zákonodárce se v rámci unijním právem připuštěné vnitrostátní procesní autonomie rozhodl zavést kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek ("druhý stupeň") proti rozhodnutí o opravném prostředku ve smyslu čl. 27 nařízení Dublin III, jímž je v českých podmínkách rozhodnutí městského či krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí o přemístění, jak jej pojímá nařízení Dublin III. Na řízení o kasační stížnosti ve věci rozhodnutí o přemístění se tak z hlediska práva Evropské unie uplatní požadavek

rovnocennosti a efektivitu, nikoli však bez dalšího i jiné procesní požadavky plynoucí z práva Evropské unie vážící se k soudnímu oprávněnému prostředku ve smyslu čl. 27 nařízení Dublin III. Lidskoprávní ochrana účastníka řízení se spravuje podle hlediska její vyšší úrovně (intenzity) ústavní Listinou, Úmluvou nebo Listinou EU (srov. její čl. 53), nakolik i v oblasti národní procesní autonomie jde o "uplatňování" práva Unie ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny EU.

40. Ústavní soud rovněž vyslovil, že závazek České republiky z článku 3 Úmluvy a práva jím chráněná mají takový význam, že odůvodňují neaplikovat § 109 odst. 5 s.ř.s. (a též § 75 odst. 1 s.ř.s.), a to tehdy, nenabízí-li se jiný způsob, jak by stěžovatelce v jím posuzovaném případě mohla být poskytnuta účinná soudní ochrana.
41. Ústavní soud souhlasil se stěžovatelkou v tom, že v její situaci by účinnou soudní ochranu (pro uvedenou kvalifikovanou námitku) nemohlo přinést podání nové žádosti o mezinárodní ochranu a na něj navazující postup orgánů veřejné moci. Žadatel, který má být přemístěn ve smyslu nařízení Dublin III, není podle § 11c odst. 4 zákona o azylu oprávněn podat v takovém případě novou žádost o mezinárodní ochranu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016 č. j. 5 Azs 195/2016-22), resp. řízení o nové žádosti by bylo podle daného ustavení zastaveno s výslovně vyloučenou přípustností žaloby proti rozhodnutí o zastavení řízení (viz § 11c odst. 4 věta poslední zákona o azylu).
42. Ústavní soud se v předmětném nálezu dále zabýval také účinností soudní ochrany prostřednictvím zásahové žaloby. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu se nelze zásahovou žalobou bránit "preventivně". Jak uvedl Nejvyšší správní soud k zásahové žalobě v rozsudku ze dne 7. 6. 2016 č. j. 8 As 93/2015-134 (č. 3432/2016 Sb. NSS), bod 31: "Soudní řád správní nedává žádný prostor pro přípustnost preventivních zásahových žalob. Procesní prostředky obrany mohou z povahy věci vyplývat pouze ze skutečností, ke kterým objektivně v minulosti došlo. Nelze žalobou brojit za situace, kdy žalobce pouze předpokládá, že k určitým skutečnostem dojde, a již v předstihu hledá u soudu ochranu proti nim. Očekávané skutečnosti totiž v reálné situaci nakonec nemusí vůbec nastat a procesní předpis rovněž nedává vodítko, jak by měl výrok takového soudního rozhodnutí vypadat." Tento názor má význam i ve vztahu k přemístění cizince podle nařízení Dublin III. Ani vydání rozhodnutí o přemístění, jak jej pojímá nařízení Dublin III, totiž ještě nemusí vždy nevyhnutelně znamenat, že cizinec bude přemístěn. Přemístění se provádí, jakmile je to z praktického hlediska možné (čl. 29 odst. 1 nařízení Dublin III). Ústavní soud poukázal na to, že podání zásahové žaloby až v době, kdy správní orgán činí kroky bezprostředně směřující k fyzickému provedení přemístění, s sebou nese riziko, zda městský či krajský soud bude schopen o této zásahové žalobě nebo alespoň o případném návrhu na předběžné opatření k přerušení přemístění cizince (§ 38 s.ř.s.) rozhodnout před samotným dokončením přemístění. Bez dalších procesních záruk je účinnost soudní ochrany prostřednictvím zásahové žaloby limitovaná s ohledem na riziko omezeného časového úseku od okamžiku, kdy by správní orgán začal činit kroky bezprostředně směřující k přemístění, do okamžiku faktické realizaci přemístění. K tomu uzavřel, že s ohledem na existenci judikatury, podle níž se nelze zásahovou žalobou bránit „preventivně“ a s tím spojené otázky, zda soud bude moci rozhodnout v potřebném čase, lze podle Ústavního soudu zásahové žalobě přiznat jen určitý omezený ochranný potenciál a je tak žádoucí prostřednictvím jiného právního prostředku doplnit prostředky soudní ochrany ve vztahu k věci hodnocené Ústavním soudem. Ústavní soud shledal, že jeho prostřednictvím mohla a měla být zajištěna patřičná

míra soudní ochrany tím, že by se vznesenou námitkou stěžovatelky Nejvyšší správní soud věcně zabýval.

43. Ve vztahu k posuzované věci žalobce krajský soud opakuje to, co připomenul Ústavní soud, že z judikatury Nejvyššího správního soudu, které z ústavního hlediska nelze ničeho vytknout, vyplývá, že může být pravidlo v § 109 odst. 5 s.ř.s. a též v § 75 odst. 1 s.ř.s. prolomeno jinou normou, která požívá aplikační přednost podle článku 10 Ústavy a že touto normou může být zejména článek 3 Úmluvy. Jak výše uvedeno, ve věci žalobce, tj. právo na soudní ochranu dle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s článkem 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy právo na spravedlivý proces a dále pak článek 8 o právu respektování soukromého a rodinného života a zejména pak článek 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.
44. Po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2025 č. j. 2 Azs 32/2025-žalobce doplnil tvrzení a sdělil nové skutečnosti, konkrétně, že nadále žije partnerským životem s paní T. P., nar. X, žijí společně na adrese X, společně hospodaří. Dne X se mu narodil syn J. T. P. Matkou dítěte je jeho partnerka. Ta v současné době nepracuje, náklady na živobytí hradí žalobce. Stále je zaměstnán ve firmě G. Podlahy. Aktuálně hraje za fotbalový klub SK Stonava. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce tvrdil další nové skutečnosti právně významné z pohledu možného zásahu do jeho soukromého rodinného života, jakož i nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu článku 3 Úmluvy o právech dítěte. V daných souvislostech soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 222/2016-24 a č. j. 5 Azs 229/2016-44, v nichž Nejvyšší správní soud dovodil, že v případech hodných zvláštního zřetele je povinností správního orgánu odůvodnit nevyužití diskrečního oprávnění dle článku 17 nařízení Dublin III, konec citace. Soud zastává názor, že za situace, kdy žalobce má v České republice partnerku, s níž sdílí společnou domácnost a novorozené dítě, na jehož péči se podílí, jedná se o případ hodný zvláštního zřetele a je povinností správního orgánu posoudit, zda jsou zde důvody pro aplikaci článku 17 nařízení Dublin III. Proto soud také doplnil opětovně dokazování a provedl výslech svědkyně paní T. P. a důkaz rodným listem a evidenčním listem pro výpočet měsíčních úhrad z bytu a úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytu, a to k uvedeným novým tvrzením.
45. Výslechem svědkyně T. P. soud zjistil, že její partnerský vztah s žalobcem trvá, sdílejí společnou domácnost. Z jejich svazku se narodil nezletilý J. T. P. S žalobcem společně hospodaří. Žalobce se podílí na péči o dítě podle aktuálních možností s ohledem na to, že chodí také do zaměstnání. K datu výslechu svědkyně v rodném listě nezletilého J. T. P. otec dítěte nebyl uveden, přičemž svědkyně k tomu uvedla, že Ministerstvo zahraničních věcí ověřuje rodný list žalobce a poté dojde k uznání otcovství žalobcem na matrice.
46. Z rodného listu nezletilého J.T. N. soud zjistil, že nezletilý se narodil X. Je zapsán v knize narození matričního úřadu Magistrátu města Havířova ve svazku 62, ročník 2025, na straně 50 pod pořadovým číslem 511. Matkou dítěte je paní T. P., nar. X, otcem nezletilého je J. D. N., nar. X v Lagosu, stát Nigérie.
47. Z evidenčního listu pro výpočet měsíčních úhrad z bytu a úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytu soud zjistil, že v bytě č. X v domě na ulici X, jehož nájemkyní je paní L. P., jsou dalšími osobami v bytě bydlícími paní T. P., nar. X a pan J. D. N., nar. X.
48. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o

udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.

49. Podle článku 12 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.
50. Podle článku 3 odst. 1 citovaného nařízení č. 604/2013, členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Dle článku odst. 2 uvedeného nařízení, pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. V článku 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení je uvedeno, že není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III., aby zjistil, jestliže nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.
51. Článek 17 odst. 1 nařízení Dublin III uvádí, že odchylně od článku 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě „DubliNet“, zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.
52. Krajský soud poznamenává, že otázkou, zda správní orgán, který rozhoduje o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a konstatuje příslušnost jiného státu, je povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí také tím, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle článku 17 odst. 1, se Nejvyšší správní soud již zabýval, přičemž v usnesení ze dne 28. 7. 2016 č. j. 9 Azs 118/2016-36, v rozsudku ze dne 26. 5. 2016 č. j. 2 Azs 113/2016-26, dospěl k závěru, že obecně není správní orgán povinen odůvodňovat, proč nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení článku 17 nařízení Dublin III.

V rozsudku ze dne 5. 1. 2017 č. j. 2 Azs 222/2016-24 Nejvyšší správní soud tyto závěry upřesnil a konstatoval: „...diskrece je v právním státě vždy nějak omezena nebo vymezena, a není a nemůže být nelimitována, neboť v opačném případě by byl vytvářen prostor pro libovůli, která je nepřijatelná. Ani správní uvážení ohledně toho, zda bude aplikováno správní uvážení obsažené v článku 17 odst. 1 nařízení, tak nelze provádět zcela neomezeně. Vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamena právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto lze významnější skupinu typově charakterizovat: v první řadě to jsou případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně. Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla. V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky. Dále doplnil, že užití diskrečního oprávnění podle článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba.“ Nejvyšší správní soud tedy v citovaném rozsudku dospěl k právnímu závěru, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, správní orgán je povinen učinit úvahu, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění. Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III, podle něhož kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.

53. Krajský soud vycházel z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu a zejména pak nálezu Ústavního soudu III. ÚS 3997/19 a po zjištění, že osobní situace žalobce doznala zásadních změn v důsledku okolností, které nastaly po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž těmito okolnostmi je skutečnost, že žalobce je otcem nezletilého J. T. N., který se narodil dne X, matkou dítěte je česká státní občanka paní T.P., s níž žalobce sdílí společnou domácnost, společně hospodaří a podílí se na péči o nezletilého. Jedná se o skutečnosti právně významné z pohledu možného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, jakož i nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu článku 3 Úmluvy o právech dítěte. Pravidlo v § 75 odst. 1 s.ř.s. je v posuzované věci prolomeno jinou normou, která požívá aplikační přednost podle článku 10 Ústavy. Touto normou je, jak výše uvedeno, článek 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy právo na spravedlivý proces, dále pak článek 8 Úmluvy - právo na respektování soukromého a rodinného života, dále pak

již zmiňovaný článek 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a článek 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, tedy právo na soudní ochranu. Soud současně poznamenává, že v situaci žalobce by účinnou soudní ochranu nemohlo přinést podání nové žádosti o mezinárodní ochranu a na něj navazující postup orgánu veřejné moci, neboť žadatel o mezinárodní ochranu, který má být přemístěn ve smyslu nařízení Dublin III není podle § 11 odst. 4 zákona o azylu oprávněn podat v takovém případě novou žádost o mezinárodní ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 195/2016-22), resp. řízení o nové žádosti by bylo podle daného ustanovení zastaveno s výslovně vyloučenou přípustností žaloby proti rozhodnutí o zastavení řízení (viz § 11c odst. 5 zákona o azylu v platném znění). Krajský soud dále vychází z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu a nálezů Ústavního soudu, že zásahové žalobě lze přiznat jen určitý omezený ochranný potenciál a je tak nutno v řízení před krajským soudem ve věci žaloby proti rozhodnutí o přemístění vyjít z toho, že pravidlo § 75 odst. 1 s.ř.s. je prolomeno. Soud opakuje, že důvodem k jeho prolomení je v duchu judikatury Nejvyššího správního soudu a nálezů Ústavního soudu aplikační přednost článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s články 6 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článkem 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Dostatečná míra soudní ochrany, jak výše uvedeno, by v jiném soudním řízení žalobci nemohla být zajištěna. Soud tedy zastává názor, že bylo povinností zdejšího soudu přihlídnout k novým skutečnostem vzniklým až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, na které žalobce ve všech fázích řízení před zdejším soudem poukazoval.

54. Z článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod plyne požadavek, aby existoval účinný právní prostředek nápravy umožňující jednotlivci, aby se domáhal ochrany svých práv (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 635/18). Základní práva přitom musí být pod ochranou soudní moci (článek 4 Ústavy). Požadavek na účinnost soudní ochrany, který tvoří součást článku 36 odst. 1 Listiny, v kombinaci s povahou článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence, směřuje zejména k ochraně jednotlivce před svévolnými zásahy státních orgánů, ale nadto ukládá státu taktéž pozitivní povinnosti spočívající v účinném respektování rodinného života.
55. Podle článku 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány. Koncept nejlepšího zájmu dítěte je komplexní a jeho obsah musí být stanoven vždy s přihlédnutím k okolnostem každého případu (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1737/16). Soud uzavírá, že je na žalovaném, aby posoudil, zda případné přemístění žalobce do Francie, která je primárně určena jako příslušná dle nařízení Dublin III k posouzení žalobcovy žádosti o azyl, a tedy zda odloučení žalobce od partnerky a dítěte, představuje porušení článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s povahou práva na spravedlivý proces dle článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a práva na respektování soukromého a rodinného života dle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a zejména pak ve spojení s článkem 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, či nikoli. Jde o správní uvážení, které soud nahrazovat nemůže. Uvedené nové skutečnosti nastalé po vydání žalobou napadeného rozhodnutí jsou významnými relevantními okolnostmi pro posouzení, zda jsou zde důvody pro aplikaci článku 17 nařízení Dublin III.
56. S ohledem na shora uvedené závěry krajský soud dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude

žalovaný ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právními názory vyslovenými v tomto zrušujícím rozsudku. Je tedy zapotřebí, aby žalovaný s ohledem na výše nové skutkové okolnosti znovu posoudil žalobcovu individuální situaci a přiměřenost dopadu rozhodnutí do jeho právní sféry.

57. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce se náhrady osobních nákladů řízení výslovně vzdal, přičemž náklady ustanoveného zástupce hradí stát.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 16. 9. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně